

TOIMINTASUUNNITELMA 2017

Kiimingin – Jäälän vesienhoitoyhdistys on perustettu keväällä 2011 parantamaan vesistöjen tilaa Jäälinojan valuma-alueella. Tavoitteensa saavuttamiseksi yhdistys on toteuttanut Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella yhdeksän vesienhoitorakennetta, harjoittanut hoitokalastusta Jäälinjärvässä ja pyrkinyt vaikuttamaan Jäälinjärveen kohdistuvaan kuormitukseen mm. edistämällä viemäröintihanketta ja jakamalla tietoa. Vesistön tilaa ja toimenpiteiden vaikuttavuutta on tutkittu vesianalyseillä. Toimintamalli on herättänyt yleistä kiinnostusta, ja yhdistys on saanut huomionsoitoksia myös julkishallinnolta.

1. Vesienhoito ja vesistön tila

Jäälinojan valuma-alueen vesistön tilan parantamista tarkastellaan tässä suunnitelmassa seuraavasti jaoteltuna:

- A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue
- B. Jäälinjärvi
- C. Jäälinoja

A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue

Jäälinjärven yläpuoliselle valuma-alueelle alun perin suunnitellut vesienhoitorakenteet on toteutettu. Alkuperäisiä suunnitelmia on täydennetty Kalamäen ja Kokkohaaran kosteikkoihin rakennetuilla lietteenpoistojärjestelmillä.

Yhdistys keskittyy tehtyjen rakenteiden kunnossapitoon ja hoitoon sekä mahdollisimman tehokkaaseen lietteenpoistoon.

Vesienhoitorakenteiden vaikuttavuutta tutkitaan vesinäytteillä. Tutkimusohjelmaa laajennetaan ottamalla seurantaan tulovedet Kokko-ojan haaran yläpuolelta. Kalamäen tulovesinäytteen ottopaikka siirretään niin, että se kuvastaa mahdollisimman hyvin tulonveden laatua. Kalamäen kosteikon vedenkorkeutta tarkkaillaan luvan edellyttämällä tavalla.

Yhdistys selvittää edellytykset kiintoaineen laskeutusalueen erottamiseen Jäälinjärven kaakkoispäähän nykyiselle vesialueelle.

Pyritään padottamaan Korteojan vanhan uoman yläpää niin, että rautapitoinen pohjavesipurkaus saadaan ohjatuksi kosteikkoon.

B. Jäälänjärvi

Jäälänjärven kalakannan rakenne on saatu oikaistuksi. Jäälänjärven hoitokalastusta jatketaan vakiintuneella tavalla.

Yhdistys jatkaa Jäälänjärveen tulevan ja sieltä lähtevän kiintoaineen ja ravinteiden määrän tarkkailua. Limaleväanalyysjä tehdään tarpeen ja tilanteen mukaan.

C. Jäälinoja

Metsäkeskus suunnitteli vuonna 2013 Jäälinojan varteen neljä kosteikkoa. Nämä jäivät toteuttamatta, koska maanomistajien suostumusta ei saatu. Muutokset Jäälänjärven veden laadussa vaikuttavat suoraan Jäälinojan tilaan. Uusia toimenpiteitä ei suunnitelmakaudella toteuteta.

Yhdistys on tutkimustensa ja havaintojensa perusteella todennut, että hule- ja jätevedet kuormittavat Jäälinojaa. Yhdistys pitää tärkeänä, että asiaan kiinnitetään huomiota (ks. kohta 3 Edunvalvonta). Yhdistys edistää omilla toimillaan rauta-humus –kiintoainetutkimuksen sekä Kalimenjoki-tutkimuksen käynnistymistä (ks. kohta 2). Hulevesikysymys on tarkoituksenmukaista sisällyttää myös näihin tutkimusohjelmiin.

2. Tutkimukset

Yhdistys on käynnistänyt bioremediaatiohankkeen. Sen tavoitteena on kehittää uusi menetelmä, jolla virtaavan veden ravinteita vähennettäisiin kelluville saarille istutettavien kasvien avulla. Kenttäkokeet tehdään kesällä 2017. Työ raportoidaan vuonna 2018.

Suomen ympäristökeskus ja Oulun yliopisto valmistelevat yhdistyksen aloitteesta rauta-humus – kiintoaineilmiön selvittämistä tieteellisen tutkimuksen avulla. Mikäli hanke käynnistyy, yhdistys osallistuu siihen voimavarojensa rajoissa. Tulokset saattaisivat avata mahdollisuuksia kiintoaineongelman tehokkaampaan hallintaan.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Oulun yliopisto ovat valmistelleet Kalimenjokea koskevan tutkimushankkeen. Mikäli hanke saa rahoituksen, yhdistys osallistuu siihen tarkoituksenmukaisella, erikseen päätettävällä tavalla.

3. Edunvalvonta

Yhdistys seuraa toiminta-alueensa kaavoitusta ja infrastruktuurin uusimista ja laajentamista ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että vesistövaikutukset otetaan huomioon sekä suunnittelussa että toteutuksessa. Yhdistys pyrkii vakiinnuttamaan asemansa osallisena julkisissa prosesseissa.

4. Yhdistyksen toiminnan kehittäminen ja viestintä

Yhdistys uudistaa hyvän ranta-asukkaan ohjeen ja täydentää sitä rannankunnostusohjeella. Ohjetta esitellään järjestämällä asukkaille rantailta.

Yhdistys jatkaa edelleen jäsen- ja varainhankintaa. Edellytyksiä tähän luodaan viestinnällä. K-Supermarket Jäälin kanssa tehdään läheistä yhteistyötä. Jäälin vesien kunnostus on yrityksen pääsponsorointikohde. Vesienhoitokohteita tehdään tunnetuksi mediassa.

Verkottumista muiden kunnostustoimintaa harjoittavien toimijoiden kanssa pidetään yllä. Valtakunnallisen vesistö-kunnostusverkoston toimintaa tuetaan yhdistyksen kokemuksilla, ja Tampereella järjestettävillä valtakunnallisilla vesistö-kunnostuspäivillä osallistutaan. Valmistaudutaan vuoden 2018 vesistö-kunnostuspäiviin, jotka pidetään Oulussa.

Yhdistys järjestää venetsialaistapahtuman yhteistyössä K-Supermarket Jäälin ja Jäälinmajan kanssa.

5. Kustannukset ja rahoitus

Kustannukset

Vesienhoitorakenteet

• Kunnossapito ja hoito	3 000 eur	
• Lietteenoisto	<u>1500 eur</u>	
	4 500 eur	4 500 eur

Kalastus

Hoitokalastuskulut	800 eur	
Kalastustyö	<u>1 800 eur</u>	
	2 600 eur	2 600 eur

Vesistötarkkailu

• viranomaistarkkailu	1000 eur	
• tulevan ja lähtevän veden laatu, vaikuttavuustarkkailu	3800 eur	
• näytteenotto ja kuljetukset	1000 eur	
• Vesitaselaskenta	<u>1 000 eur</u>	
	6800 eur	6 800 eur

Tutkimukset

• bioremediaatiotutkimus	30 000 eur	30 000 eur
--------------------------	------------	-------------------

Osallistutaan rauta-humus –kiintoainetutkimukseen talkootyöllä ja pienehköllä rahallisella panoksella, mikäli tutkimus käynnistyy pääasiassa julkisrahoitteisesti.

Yhteiset

Hallinto ja yleiskulut	4 500 eur	
Viestintä, vierailut, verkottuminen	4 000 eur	
Venetsialaiset	<u>1000 eur</u>	
	9 500 eur	9 500 eur

Kustannukset yhteensä yht.**53 400 eur****Rahoitus**

ELY-keskus, "normaalitoiminta"		9 400 eur
ELY-keskus, bioremediaatio		27 000 eur
Vesienhoitoyhdistys		
• oma rahoitus	2 000	
• Jäälän YTR	400	
• K-Supermarket	600	
• talkoot	<u>13 000</u>	16 000 eur
Virkatyö		
• viranomaistarkkailu		1 000 eur
Kaikki yht.		53 400 eur

Esitys vuosikokoukselle

Hallitus esittää vuosikokoukselle, että hallitus saisi valtuudet päättää ehdollisista tutkimus- ja muista hankkeista ottaen huomioon niihin saatavat avustukset ja yhdistykseltä vaadittavat panokset.